

Số: 01/2024/QĐST-VDS

Đ, ngày 14 tháng 11 năm 2024

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v “Yêu cầu tuyên bố một người là đã chết”

TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN Đ, TỈNH HÀ TĨNH

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Ông Trương Quang Nghị.

Thư ký phiên họp: Bà Lê Thanh Thảo - Thư ký Tòa án.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Đ tham gia phiên họp: Bà Lê Thị Hồng Ngọc - Kiểm sát viên.

Ngày 14/11/2024, tại trụ sở Tòa án nhân dân huyện Đ, tỉnh Hà Tĩnh mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 02/2024/TLST-VDS ngày 04/6/2024 về việc “*Yêu cầu tuyên bố một người là đã chết*”, theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số: 02/2024/QĐST-VDS ngày 05/11/2024, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

Người yêu cầu giải quyết việc dân sự: Ông Phan Văn C; địa chỉ: Số 4, đường N, thị trấn Đ, huyện Đ, tỉnh Hà Tĩnh, (Có mặt).

Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan: Anh Phan Văn A, sinh năm: 1978; nơi cư trú cuối cùng: Thôn T, xã Đ (Nay tà tổ dân phố T, Thị trấn Đ), huyện Đ, tỉnh Hà Tĩnh, (vắng mặt).

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự ngày 03/6/2024 cũng như trong quá trình giải quyết việc dân sự và tại phiên họp hôm nay, người yêu cầu là ông Phan Văn C trình bày: Con trai ông C là Phan Văn A và chị Trần Thị H là vợ chồng. Do mâu thuẫn với chị Trần Thị H nên năm 2013, anh Phan Văn A đã bỏ nhà ra đi từ đó đến

nay gia đình không có tin tức gì. Gia đình ông C và chị Trần Thị H đã nhiều lần nhờ bạn bè, người thân tìm kiếm với mục đích khuyên anh Phan Văn A trở về chung sống với gia đình nhưng không có kết quả. Anh Phan Văn A đã bỏ nhà đi khỏi địa phương nơi cư trú là tổ dân phố 2, Thị trấn Đ, huyện Đ, tỉnh Hà Tĩnh từ khoảng tháng 8 năm 2013 cho đến nay. Từ thời điểm bỏ đi đến nay anh Phan Văn A không trở về địa phương nơi cư trú, không liên lạc với gia đình, vợ con, người thân khác và bạn bè nên không ai biết anh Phan Văn A hiện nay đang ở đâu, làm gì và còn sống hay đã chết. Năm 2019 vợ anh Phan Văn A là chị Trần Thị H đã làm đơn yêu cầu Tòa án nhân dân huyện Đ, tỉnh Hà Tĩnh tuyên bố anh Phan Văn A mất tích. Ngày 28/02/2019, Tòa án nhân dân huyện Đ đã tuyên bố anh Phan Văn A mất tích theo Quyết định sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 01/2019/QĐST-VDS. Sau khi Tòa án tuyên bố anh Phan Văn A mất tích, chị H đã yêu cầu Tòa án giải quyết cho chị được ly hôn với anh Phan Văn A. Tại bản án số 02/2019/HNGĐ-ST ngày 12/4/2019 của Tòa án nhân dân huyện Đ, tỉnh Hà Tĩnh đã xử cho chị H được ly hôn với anh Phan Văn A. Từ thời điểm Tòa án tuyên bố con trai ông là Phan Văn A bị mất tích đến nay đã hơn 05 năm nhưng gia đình vẫn không ai có tin tức gì xác thực con trai ông vẫn còn sống. Vì vậy, ông Phan Văn C yêu cầu Tòa án nhân dân huyện Đ tuyên bố anh Phan Văn A là đã chết.

Quan điểm của Kiểm sát viên tham gia phiên họp:

- *Về tố tụng:* Thẩm phán, Thư ký đã thực hiện đúng trình tự, thủ tục quy định của Bộ luật TTDS năm 2015. Ông Phan Văn C đã thực hiện đúng quyền, nghĩa vụ của mình theo quy định tại Điều 70 Bộ luật tố tụng dân sự.

- *Về nội dung yêu cầu:* Viện kiểm sát nhân dân huyện Đ đề nghị Toà án nhân dân huyện Đ áp dụng điểm a khoản 1,2 Điều 71 Bộ luật dân sự, khoản 4 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm b khoản 2 Điều 39, Điều 370, 371, 372, 391, 392, 393 Bộ luật tố tụng dân sự năm 2015: Tuyên bố anh Phan Văn A, sinh ngày 18/5/1978, địa chỉ cư trú trước khi biệt tích: Tổ dân phố T, thị trấn Đ, huyện Đ, tỉnh Hà Tĩnh là đã chết. Ngày chết của anh Phan Văn A được xác định là ngày 16/3/2022.

Áp dụng Điểm đ khoản 1, khoản 2 Điều 12 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 miễn lệ phí giải quyết việc dân sự cho ông Phan Văn C do ông C là người cao tuổi.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự đã được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện Đ, tỉnh Hà Tĩnh nhận định:

[1]. Về thủ tục tố tụng, thẩm quyền giải quyết: Ông Phan Văn C yêu cầu Tòa án nhân dân huyện Đ, tỉnh Hà Tĩnh tuyên bố anh Phan Văn A là đã chết. Đây là việc dân sự về “ *Yêu cầu tuyên bố một người là đã chết* ” thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án, được quy định tại khoản 4 Điều 27 của Bộ luật tố tụng dân sự.

Người có quyền lợi và nghĩa vụ liên quan anh Phan Văn A có nơi cư trú cuối cùng trước khi biệt tích là Tổ dân phố 2, Thị trấn Đ, huyện Đ, tỉnh Hà Tĩnh. Căn cứ điểm a khoản 2 Điều 35, điểm b khoản 2 Điều 39 Bộ luật Tố tụng dân sự thì yêu cầu trên thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân huyện Đ, tỉnh Hà Tĩnh.

[2]. Xét nội dung đơn yêu cầu:

Theo đơn yêu cầu của ông Phan Văn C trình bày: Anh Phan Văn A, sinh năm: 1978; nơi cư trú cuối cùng tại tổ dân phố 2, Thị trấn Đ, huyện Đ, tỉnh Hà Tĩnh. Do mâu thuẫn với vợ nên anh bỏ nhà đi khỏi địa phương cư trú từ tháng 8 năm 2013 cho đến nay. Kể từ thời điểm anh Phan Văn A bỏ đi đến nay, gia đình, người thân, bạn bè không ai biết thông tin gì về anh. Anh Phan Văn A đã bị Tòa án nhân dân huyện Đ tuyên bố mất tích tại Quyết định sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 01/2019/QĐST-VDS ngày 28/02/2019. Tính từ ngày Quyết định sơ thẩm giải quyết việc dân sự về yêu cầu tuyên bố anh Phan Văn A mất tích của Tòa án có hiệu lực là ngày 16/3/2019 đến ngày Tòa án thụ lý giải quyết việc dân sự yêu cầu tuyên bố một người đã chết với anh Phan Văn A là hơn 03 năm mà không có tin tức xác thực anh Phan Văn A còn sống nên đủ điều kiện yêu cầu Tòa án giải quyết tuyên bố một người là đã chết phù hợp quy định tại điểm a khoản 1 Điều 71 Bộ luật dân sự.

Căn cứ vào các tài liệu có tại hồ sơ thì ông Phan Văn C là bố đẻ của anh Phan Văn A, ông C là người có quyền và lợi ích liên quan với anh Phan Văn A nên ông C có quyền yêu cầu Tòa án tuyên bố anh Phan Văn A đã chết theo quy định tại khoản 1 Điều 391 Bộ luật tố tụng dân sự.

Tại kết quả xác minh ở địa phương nơi anh Phan Văn A cư trú cuối cùng xác định: Anh Phan Văn A trước thời điểm chưa bỏ nhà ra đi thì anh sống cùng bố đẻ là ông Phan Văn C tại Tổ dân phố 2, Thị trấn Đ, huyện Đ, tỉnh Hà Tĩnh. Hiện tại anh Phan Văn A chưa cắt chuyển nơi cư trú. Anh Phan Văn A đi khỏi nơi cư trú từ thời điểm cụ thể nào thì chính quyền địa phương không nắm rõ. Tuy nhiên anh vắng mặt thời gian đã lâu, không thấy về địa phương và không có tin tức gì.

Căn cứ vào các tài liệu, chứng cứ do người yêu cầu cung cấp và tài liệu Tòa án thu thập được tại nơi cư trú cuối cùng trước khi biệt tích của anh Phan Văn A có căn cứ xác định: Anh Phan Văn A bỏ đi khỏi địa phương nơi cư trú từ tháng 8/ 2013 cho đến nay nhưng không làm thủ tục gì liên quan đến cư trú, không xin giấy tạm vắng với chính quyền địa phương. Từ ngày bỏ đi đến nay anh Phan Văn A không về nơi cư trú, không liên lạc với người thân và chính quyền địa phương nên không ai biết hiện nay anh Phan Văn A đang ở đâu, làm gì.

Tòa án nhân dân huyện Đ đã ra Quyết định thông báo tìm kiếm người bị yêu cầu tòa án tuyên bố là đã chết đối với anh Phan Văn A đồng thời thực hiện các thủ tục thông báo tìm kiếm anh Phan Văn A trên phương tiện thông tin đại chúng theo quy định pháp luật. Ngày đăng phát thông báo tìm kiếm anh Phan Văn A trên phương tiện thông tin đại chúng lần đầu tiên là ngày 5/7/2024 tính đến nay đã hơn 04 tháng nhưng vẫn không có tin tức gì của anh Phan Văn A. Do đó yêu cầu tuyên bố anh Phan Văn A là đã chết của ông Phan Văn C là có căn cứ nên được chấp nhận theo quy định tại điểm a khoản 1 Điều 71 Bộ luật dân sự.

[3]. Xác định ngày anh Phan Văn A chết: Quyết định sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 01/2019/QĐST-VDS ngày 28/02/2019 của Tòa án nhân dân huyện Đ, tỉnh Hà Tĩnh đã tuyên bố anh Phan Văn A mất tích có hiệu lực từ ngày 16/3/2019. Sau 03

năm kể từ ngày quyết định tuyên bố mất tích của Tòa án có hiệu lực pháp luật mà vẫn không có tin tức xác thực việc anh Phan Văn A còn sống nên ngày 16/3/2022 được xác định là ngày chết của anh Phan Văn A, phù hợp quy định tại điểm a khoản 1, khoản 2 Điều 71 Bộ luật Dân sự.

[4]. Hậu quả pháp lý của việc tuyên bố một người là đã chết được giải quyết theo quy định tại Điều 72 Bộ luật dân sự.

[5]. Về lệ phí giải quyết việc dân sự sơ thẩm: Ông Phan Văn C thuộc trường hợp người cao tuổi nên được miễn lệ phí theo quy định tại khoản 2 Điều 12 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội.

[6]. Về quyền kháng cáo, kháng nghị: Người yêu cầu, người có quyền lợi và nghĩa vụ liên quan có quyền kháng cáo, Viện kiểm sát nhân dân cùng cấp, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị quyết định giải quyết việc dân sự theo quy định pháp luật.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ điểm a khoản 1, khoản 2 Điều 71, Điều 72 Bộ luật Dân sự ; khoản 4 Điều 27; điểm a khoản 2 Điều 35; điểm b khoản 2 Điều 39; Điều 48, khoản 2 Điều 146, Điều 150, Điều 361, Điều 362, Điều 366, Điều 367, Điều 369, Điều 370, Điều 371, Điều 372, Điều 391, khoản 1, 2, 4 Điều 392, Điều 393 Bộ luật Tố tụng dân sự; khoản 2 Điều 12 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội:

1. Chấp nhận đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự của ông Phan Văn C về việc yêu cầu tuyên bố anh Phan Văn A là đã chết.

2. Tuyên bố anh Phan Văn A, sinh năm: 1978; địa chỉ cư trú trước khi biệt tích: Tổ dân phố T, thị trấn Đ, huyện Đ, tỉnh Hà Tĩnh là đã chết. Ngày chết của anh Phan Văn A được xác định là ngày 16/3/2022.

Kể từ khi quyết định này có hiệu lực pháp luật thì quan hệ về hôn nhân, gia đình và các quan hệ nhân thân khác của người bị Tòa án tuyên bố là đã chết được giải

quyết như đối với người đã chết. Quan hệ tài sản của người bị Tòa án tuyên bố là đã chết được giải quyết theo quy định của pháp luật về thừa kế.

3. Lệ phí giải quyết việc dân sự sơ thẩm: Ông Phan Văn C được miễn lệ phí giải quyết việc dân sự sơ thẩm.

4. Quyền kháng cáo, kháng nghị: Người yêu cầu có quyền kháng cáo, Viện kiểm sát nhân dân cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị quyết định trong thời hạn 15 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định. Người có quyền lợi và nghĩa vụ liên quan có quyền kháng cáo quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày nhận được quyết định giải quyết việc dân sự hoặc kể từ ngày quyết định được thông báo, niêm yết.

Nơi nhận:

- TAND tỉnh Hà Tĩnh;
- VKSND tỉnh Hà Tĩnh;
- VKSND huyện Đ;
- Người yêu cầu;
- Chi cục THADS Đ;
- UBND Thị trấn Đ;
- Lưu hồ sơ việc dân sự.

THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Trương Quang Nghị